

Societate Civila Profesionala de Avocati
Barbulescu - Buga si Asociatii

Bdul. Iancu de Hunedoara nr. 9, Bl. i1, Sc. 2, parter, Ap. 43, sector 1,
Bucuresti, Romania. (acces prin strada Argentina, nr 1 bis.)
Fax: +40 311 048 598

- **Catre,**
INSTITUTIA AVOCATUL POPORULUI
- **Domniei Sale, doamnei Avocat al Poporului, Renate Weber**

Subsemnatul, **BARBULESU VIRGIL**,

, de profesie avocat, membru al Baroului Bucuresti, cu **domiciliul ales** pentru comunicarea tuturor actelor in legatura cu prezența la Societatea Civila Profesionala de Avocati "Barbulescu, Buga si Asociatii", cu adresa de corespondenta in **Bucuresti, bdul. Iancu de Hunedoara nr.9, bl.11, sc. 2, parter, apt.43, sector 1**, alte date de contact: e-mail: virgil_barbulescu_av@yahoo.com, fax 0311/048.598,

Inteleg sa va transmit prezența petitie cu solicitarea de *a analiza oportunitatea efectuarii demersurilor legale, potrivit competentelor institutionale pe care le detineti, in virtutea legii, astfel incat, pe viitor, sa fie evitate mentionarea in fiinta ori adoptarea unor acte administrative/normative care sa prevada posibilitatea ca in ipoteza formularii de contestatii impotriva notelor si rezultatelor obtinute la examenele de capacitate, respectiv bacalaureat, nota rezultata in urma exercitarii acestui drept sa fie inferioara notei obtinute initial.*

In sprijinul acestei solicitari si in dovedirea oportunitatii efectuarii unor astfel de demersuri, inteleg sa va expun **urmatoarele argumente si urmatorul punct de vedere:**

Cu titlu de exemplu, la data de 15.05.2020 a fost publicat in Monitorul Oficial al Romaniei Ordinul Ministrului Educatiei si Cercetarii nr.4248/13.05.2020, pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației naționale, interimar, nr. 4.916/2019 privind organizarea și desfășurarea evaluării naționale pentru absolvenții clasei a VIII-a în anul școlar 2019-2020.

Pct.9 din Ordin sus-mentionat prevede: "La articolul 9, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: Art. 9. - (1) Candidații care depun/transmit prin mijloace electronice contestații completează, semnează și depun/transmit prin mijloace electronice o declarație-tip în care se menționează faptul că au luat cunoștință că nota acordată ca urmare a soluționării contestației poate modifica, după caz, nota inițială, prin creștere sau descreștere. În cazul candidatului minor, declarația-tip este semnată și de către părinții/reprezentanții legali ai acestuia."

Forma initială a art.9, referitor la posibilitatea "cresterii" sau a "descresterii" notei obținute de elev în urma formularii contestației avea același cuprins, sub acest aspect: "(1) Candidații care depun contestații completează și semnează o declarație-tip în care se menționează faptul că au luat cunoștință că nota acordată ca urmare a soluționării contestației poate modifica, după caz, nota inițială, prin creștere sau descreștere. În cazul candidatului minor declarația-tip este semnată și de către părinții/reprezentanții legali ai acestuia."

Prevederile din cele două Ordine, referitoare la posibilitatea "descresterii" notei elevului, în urma soluționării/analizării contestației depuse, sunt nelegale și contravin tuturor principiilor de drept.

In primul rand, actul administrativ normativ, prin mențiunea inserată și obligatorie pentru toți elevii nemultumiti de nota obținută la examen și care intenționează să declare contestație, conditionează nejustificat declararea contestației - în sensul că o astfel de manifestare de voință nu ar fi valabilă în lipsa unei "declarații tip" în care să își asume riscul obținerii unei note mai mici decât cea obținută la examen, în urma reanalizării lucrării.

Actul administrativ a operat astfel cu o condiție de valabilitate formală a contestației intrucât o astfel de "declarație tip" este obligatorie pentru analizarea fondului contestației, în lipsa declarăției aceasta fiind apreciată drept informa.

Mențiunea normativa din Ordinul de Ministru cuprinde, în esență, două vicii de vadita nelegalitate: pe de o parte, **conditionarea declarării contestației de semnarea respectivei "declarații tip"** – astfel, candidatul nu își poate exprima manifestarea de voință și nemultumirea fata de nota obținută în măsură în care nu își asuma un risc și condițiile impuse discretional de autoritatea publică – și, pe de alta parte, - **posibilitatea ca în urma analizării contestației nota finală să fie mai mică decât cea initială** (caz în care, evident, în măsură în care ar fi existat o atare certitudine, candidatul nu ar mai fi depus contestație).

Sintetizand, prin Ordinul de Ministrul in cauza institutia "contestatiei" a fost deturnata de la scopul firesc pentru care o astfel de cale de atac (la nivel administrativ) este reglementata de lege, si anume aceea ca lucrarea elevului candidat sa fie reevaluata, in raport de criticile si in limitele nemultumirilor sale.

O astfel de contestatie este necesar a se incrie in limitele legalitatii, respectiv sa fie conforma, din punct de vedere formal si teleologic, cu normele de drept in vigoare si aplicabile erga omnes.

Contestatia reprezinta o veritabila cale de atac, respectiv o plangere, interpretata in sens larg, formulata impotriva unei masuri care a fost luata la nivel administrativ – examenul fiind organizat de autoritati publice, prin urmare aplicabile sunt principiile dreptului administrativ -, in cazul de fata reprezinta un mijloc administrativ prin care elevul solicita reevaluarea lucrarii sale intrucat in propria viziune fie nota obtinuta nu reflecta realitatea, fie este rezultatul unor erori.

Prin contestatie autorul acesteia formuleaza, practic, o plangere, respectiv isi manifesta nemultumirea fata de o masura adoptata in contra sa, scopul spre care tinde fiind ori revizuirea masurii ori anularea acesteia, nicidcum crearea unei situatii mai grele ori vadit mai impoveratoare.

Ca atare, pornind inclusiv de la finalitatea spre care tinde o astfel de solicitare (in cazul de fata, intitulata "contestatie") este evident ca natura sa faptica (si juridica) vizeaza imbunatatirea rezultatului ori situatiei de fapt existente si contestate, fata de care se manifesta nemultumirea, nicidcum modificarea acestora intr-un mod defavorabil solicitantului ori de o maniera apta sa ii creeze o situatie defavorabila.

Este dincolo de orice dubiu imprejurarea ca scopul pentru care tinde contestatia si pentru care a si fost prevazuta ca institutie juridica administrativa este aceea de obtinere, in urma reevaluarii lucrarii, a unei note care sa o depaseasca pe cea acordata initial, in niciun caz notarea lucrarii cu o nota mai mica.

Daca am avea in vedere ultima ipoteza s-ar ajunge la situatia absurda in care ar exista posibilitatea declararii contestatiei in vederea obtinerii unei note mai mici ceea ce, evident ar fi absurd si profund ilogic.

Imprejurarea ca elevul candidat completeaza o declaratie-tip pe proprie raspundere, prin care isi asuma acest risc, nu prezinta niciun fel de relevanta juridica, dimpotriva, contravine legii intrucat conditioneaza declararea contestatiei

(prin urmare, criticarea rezultatului obtinut initial) de asumarea unor riscuri pe care, evident, in alte conditii, nu si le-ar fi asumat niciodata.

Cu alte cuvinte, candidatul care intentioneaza sa isi manifeste nemultumirea fata de nota obtinuta, de modul de corectare ori de notarea concreta a subiectelor in raport de barem, este nevoit sa se supuna, fara o justificare obiectiva si rezonabila, unei eventuale imprejurari care sa ii creeze o situatie mult mai grava ori net impovaratoare.

Ca atare, obligativitatea completarii respectivei declaratii are si un profund efect descurajator, atata timp cat exista posibilitatea ca in propria contestatie lucrarea sa fie notata cu o nota mai mica, descurajare manifestata de autoritati fara o justificare suficient de obiectiva, rezonabila si previzibila.

Din aceasta perspectiva, puterea executiva a actionat in mod discretionar, negand, practic, dreptul fundamental al elevului candidat de a avea siguranta si certitudinea ca isi poate manifesta in mod neingradit nemultumirea fata de nota acordata initial, fara a exista eventuale repercusiuni negative care s-ar rasfrange asupra sa.

Pe de alta parte, contestatia poate fi asimilata unei cai de atac, aplicabil fiind principiul potrivit caruia se interzice agravarea situatiei in propria cale de atac, principiu de drept fundamental si care isi regaseste sorgintea in principiul potrivit caruia o data supusa analizei o chestiune, in masura in care un alt participant la procedura, chiar si emitentul actului contestat, eventual, nu contesta finalitatea rezultata, ar fi injust ca ordinea de fapt sa fie modificata chiar in contra celui care o critica si chiar in propria sa cerere.

Elevii beneficiaza de toate drepturile pe care le au in calitate de cetateni si de dreptul de a fi evaluati corect, potrivit Statutului Elevului.

Neagravarea situatiei in propria cale de atac se aplica, deopotriva, si procedurilor administrative, atat timp cat declararea unei contestatii este apta, prin finalitatea sa, prin ea insasi, sa dea nastere ori sa modifice anumite drepturi.

Este adevarat ca legea prevede, in anumite materii, inclusiv posibilitatea de a renunta la aplicarea acestui principiu, insa o atare renuntare trebuie sa reprezinte un act benevol al celui care renunta, nicidecum un act impus de o autoritate, ca o conditie sine qua non a formularii unor crtici pe calea unei contestatii, in cazul de fata.

In acest fel, institutia juridica a contestatiei este denaturata de la scopul sau firesc iar autoritatea publica impune, practic, "contestatorului" elev candidat semnarea unei declaratii de adeziune referitoare la renuntarea unui drept, conditionand practic exercitarea acestuia de renuntarea la un altul.

Or, elevul candidat contestator se afla, oricum, intr-o pozitie de inferioritate fata de autoritatea publica, in fata careia intelege sa isi manifeste nemultumirea pe calea contestatiei formulate, din aceasta perspectiva drepturile sale fiind necesar a fi conservate si consolidate chiar intr-o mai mare masura si cu o eficienta sporita si nu, dimpotriva, sa le fie diminuata continutul si substanta.

Prin conditionarea declararii contestatiei in limitele impuse de autoritatea publica, limite care neaga un drept inherent exercitarii unei cai de atac (intrucat, largo senso, contestatia reprezinta o cale de atac impotriva unui rezultat obtinut) se creeaza un dezechilibru semnificativ, care nu este justificat.

Semnarea respectivei declaratii tip pe proprie raspundere creeaza exclusiv aparenta legalitatii eventualitatii notarii lucrarii cu o nota inferioara celei obtinute initial si contestate, in realitatea semnarea declaratiei tip reprezentand un procedeu menit sa confere aparenta de legalitate unei situatii nelegale.

Este adevarat ca la nivel administrativ, deci in cadrul institutional conferit de norme si creat in regim de putere publica, nu exista posibilitatea negocierii, autoritatea publica exercitandu-si atributiile in asa numitul "regim discretionar", prin care sunt impuse reguli iar destinatarii lor sunt tinuti a le respecta si a se conforma.

Conformarea cu regula impusa nu poate fi, insa, privita ca un act sau fapt inscris in limitele si sfera legalitatii atata timp cat puterea discretionara devine abuziva, depaseste limitele rezonabile ale unei puteri publice directionate catre interesul colectiv, anuleaza drepturi cetatenesti, ori le lipseste de continut, substanta ori de esenta pentru care acestea au fost recunoscute, garantate si protejate.

Prin impunerea semnarii respectivei declaratii - tip autoritatea publica a depasit marja de apreciere recunoscuta de lege, generand in acest fel o restrangere nejustificata a dreptului elevului candidat, ca si cetatean, marja de apreciere si o eventuala legitimitate a masurii impuse transformandu-se in contrariul sau, si anume in exces de putere.

Masura adoptata la nivel institutional (si anume dreptul elevului candidat de a contesta nota obtinuta prin conditionarea sa de semnarea unei declaratii tip prin care "este de acord" cu o eventuala "descrestere a notei") o deturneaza de la scopul sau firesc intrucat finalitatea concreta pentru care candidatul formuleaza contestatie este aceea ca lucrarea sa ii fie reevaluata in vederea obtinerii unei note mai mari insa prin inserarea obligativitatii semnarii declaratiei se urmareste un cu totul alt scop si anume descurajarea formularii de contestatii, imprejurare de natura a contraveni in mod flagrant cu drepturile garantate elevilor.

Cu alte cuvinte, in regim de putere publica, este prevazut si garantat un drept insa, concomitent, titularul acestuia este descurajat – tot in regim de putere publica - sa si-l exercite; conduita a puterii nu poate fi apreciata, astfel, inscriindu-se nici in limitele bunei credinte fata de elevi, nici in limitele legalitatii masurii edictate si nici in sfera impunerii anumitor obligatii necesare scopului lor, oportune sau rezonabile.

Dimpotrivă, impunerea unei asemenea obligatii, in realitate, restrictioneaza pe cale indirecta dreptul candidatului de a se alunge fata de masura adoptata prin accordarea notei obtinute, ii neaga dreptul efectiv de a-za de o "cale de atac", obligativitatea completarii declaratiei – tip reprezentand, in aparenta, o manifestare de vointa in sensul renuntarii la dreptul de a nu-i fi agravata propria situatie, manifestare care, insa, in realitate, nu este rezultatul propriei vointei ci este rezultatul unei vointe impuse, ceea ce nu poate fi acceptat.

Ingerinta in dreptul elevului, ca cetatean, de a-i fi reexaminata o lucrare, in limita criticilor sale, cu respectarea unor garantii consacrate de lege, nu este asadar, justificata, dimpotrivă, plaseaza elevul contestator la discretionia autoritatii publice care ii impune renuntarea la un drept, ii conditioneaza accesul la calea de atac si la analizarea acesteia de asumarea unor riscuri pe care, evident, de buna voie, nu si le-ar fi asumat niciodata.

In consecinta, in opinia subsemnatului (la care sper ca va veti ralia), in forma existenta in prezent, dreptul candidatului elev de a contesta rezultatul examenului nu poate fi apreciat drept unul efectiv ci mai degraba unui iluzoriu.

Va multumesc,
Avocat Virgil Barbulescu

